

Riigira „Eesti Politseilehe“ sisu

№. B. 5574 *Sf 1851* 1928. a.

	Lhk.
A.	
Aadressbüroodest	476
Administratiiv-kohtu korrast — Eugen Maddison	538
Administratiiv-kohtu kord ja kaebamine adm- või alluvas korrast — Eugen Maddison	457
Aktiisi süüteoasjade harutamisel rahukohtutes puudub süüdistaja — A. Eisenberg	136
Alaealiste kuritegevusest — M. Morrison	745
Alkoholjoogid loteriide, ameerika oksionite ja õnnemängude võitadena — A. Eisenberg	161
Allkirjade võltsimisest	200
Ameerika Ühisriikide politseist	162, 179
Ametlik osa: 9, 27, 44, 59, 76, 95	104
139, 159, 173, 189, 205, 227, 242	380
259, 283, 307, 330, 347, 365, 380	500
393, 410, 427, 448, 464, 485, 500	614
516, 533, 548, 562, 578, 595, 614	755
628, 645, 691, 709, 722, 736, 774	215
Ametnikkude ülikoolidest Saksamaal	215
Arestikambrid laadaplatside lähedusse — J. Eerman	734
Aruanne, bilanss ja eelarve — Joh. Sooman	653
Arvepidamisest riigitulude alal — P. Kollin	101
Austria alaealiste kohtu seadus	491, 525
Austria tulepolitsei korraldusest	747
Autode sihinäitaja	345
Auto kurjategijate teenistuses	68
Avalikkudes kohtades toimepandud süüteod	507
B.	
Baieri politsei reorganiseerimisest	546
Bulgaaria politseist — O. Angelus	360
C.	
Chile politseist	528
D.	
E. Dolfi 25 a. teenistusjuubel	687
K. Dorbeki (politseikordniku) vägitegu	393
E.	
Ebausku ja kuritegevust	202
Eelseisvateks politseivõistlusteks — H. Tann	426
Eeluurimine kui politsei eelkuulamise täiendaja — M. Morrison	697
Eesti keelele rohkem rõhku	484
„E. Politseileht“, tema lugejaskond ja kaastöölised	560
Eesti põhiseaduse ajalooline tekkimine ning põhimõtted — S v. Csekey	617
E. P. K. liidu vastus härra Veemi artiklile	499
Eesti riigilipu õiguslik seisukoht — M. Morrison	117
Elanikkude registreerimisest	36
Elanikkude registreerimisest — K. Kütt	202
Elukorterite ja telefonikõnede puutumatus Ühisriikides	576
Erakaebustest — M. Morrison	435
F.	
Fastsistliku miilitsa arenemisest	440
Film kriminaalpolitsei teenistuses — Ed. Jürisson	271

	Lhk.
H.	
Hindamistest — A. Liit	505
Hollandi jõepolitseist	212
J. Hünerson lahkus siseministeeriumi juhtimiselt	731
I.	
Inglaste arvamisi meie poliitilisest politseist	57
In hoc signo vinces — E. Mets	655
Isikute otsimisest — Joh. Liivak	591
Isikute üleriikiline otsimine muutugu viljakamaks — A. Liit	522
J.	
Jahist ja jahiloomadest — H. Vaev	20, 122
Jahist ja jahiloomadest — Joh. Pürn	67
Jalgrattavargusest ja selle ärahoidmise võimalusest	688
Juhtnõõrid riigimajades riigiteenijate elukorterite üürihinna normeerimise kohta sunnivad lahkuma politseiametnikke senistest korteritest	240
Jõuvankrid avalikus elus	767
Jäljed kuriteo juurdlemisel — K. Reinberg	237
K.	
Kaebustest administratiiv-asutuste tegevusetu oleku peale — E. Maddison	314
24. veebruari puhul — Eugen Maddison	115
Kahjutulede põhjustest — E. Brett	354
Kahjutulede ärahoidmiseks	22
Kahtlaste isikute kartoteegist (Mis on kahtlaste isikute kartoteek ja kellel on õigus seda kasutada?)	387
Kalliskivide varaste võtteid	510
Kas kuulub kaitseseisukorra lõpetamine enne tähtaega riigikogu kinnitamisele? — O. Angelus	219
Kas oleme õigelt teel? — Joh. Liivak	574
Kas on määruste mittetundmine vabandatav ja kas on politsei kohustatud neid kodanikele alaliselt meele tuletama? — Joh. Liivak	377
Kas on politseikool tarviline? — V. Paavo	628
Kas on süüdistamine kohtutes politseile sunduslik — M. Morrison	343
Kas politsei korraldusseadused on kaotanud oma maksvuse — Eugen Maddison	369
Kas sport on looming?	104
Kas taluperemehelt saab sisse nõuda tema laste isikumaksu?	344
Kas uus seisukoht? — Eugen Maddison	433
Kassakord (uus) riigitulude alal	405
Katsekomisjonist Tartus (muljeid)	102
Katsetest politseikoolides	752
Kehakasvatusest Tallinna-Harju prefektuuris	772
Kehakasvatusest Viljandi-Pärnu abiprefektuuris — J. Tiisfeldt	447
Kelmide võtteid Ameerikas	223
Kelmuste vastu võitlus ärialal	183
Kindlusta oma julgeolek — H. Tann	625
Kinnipidamise õigus või omavoli? — M. Morrison	403, 419

	Lhk.
Kinod ja eratulekaitse	211
Kirjanduse alalt	332
Kirjavastusi: 106, 140, 229, 485, 563, 629, 645, 724, 737, ...	779
Koduõlle valmistamisest ja müügist pidudel	527, 606
Kohtukutsete kätteandmisest — M. Morrison	489
Kohtuotsuste täitmisest	607
Kohtuotsuste täitmisest — J. Vender	97, 120, 131
Kokkupuutumine rahvaga, liikumine ja tänavate ning platside puhastamine rahututel aegadel — G. Muikmann	643
Konstaabli seiklusi korteri otsimisel	770
Konstaablite erakordsed sõidukulud	255
Konstaablite kortereist maal — A. Peterson	103
Konstaablite väljakutumisest kohtusse ja kohtu-uurijate juure	639
Konstantinoopoli politseist — O. Angelus	338
Koosseisude vähendamise politseis	239
Korralduste registreerimisest — K. Kütt	480
Kriminaalagumisest — A. Dadashev	65, 81
Kriminaalasiade apelleerimisest ja kasseerimisest — M. Morrison	86
Kriminaalasiade protokolleerimise lihtsustamise võimalustest — M. Morrison	604
Kriminaalprotsessi iseäraldusest — M. Morrison	371
Kriminaalseadustikust (uuest) — M. Morrison	713
Kurjategijate kahjutukstegemisest	706
Kurjategijate kasvatamisest	166
Kurjategijate salakirjast	221
Kurjategijate väljaandmisest	169
Kurjategijatest meie ajal	72, 83
Kuulsa politseiniku elust	171
Käskotsustest — M. Morrison	254
Käsukiri 23. veebruarist nr. 13 siseministerrjumile	129
Kümme aastat — R. Klumberg	116
Kümme aastat Eesti politseid — N. Reiman	652
Kümme aastat Eesti politsei teenistuses	774
Küsimused, millistega kodanikud pöörduvad tänavpolitsei poole	558
Küsimusi- ja kostmisi: 10, 46, 77, 105, 140, 173, 190, 206, 228, 284, 308, 332, 347, 365, 380, 428, 448, 517, 549, 563, 578, 595, 614, 629, 691, 710, 737, 756, 779.	
L.	
Laiba näoilme — A. Liit	681
Lapsealised tunnistajatena — A. Liit	539
Laskeriista- ja jahilubadest	479
Laskeriistalubadest ja -riistadest	423
Laskeriistalubadest, nende väljaandmisest ja laskeriistade registreerimisest	324
Laskesüsteem (uus) kaitseliidus	172
Laskevõistlused Võru ja Petseri politsei spordiringide vahel	378
Lisarahadest maksude sissenõudmisel — J. Liivak	509
Loomad kohtulaua ees	156
Loteriiseadus ja reklaam-loteriid — E. Mets	193
Läbiotsimised eluruumides maksuseaduste rikkumiste puhul ja kodupuutumatus — A. Eisenberg	621
M.	
Maadlusmatist — Ed. Klumberg	189
E. Maddison lahkus siseministerruumi teenistusest	686

	Lhk.
Maksude nõudmisest	389
Maksude sissenõudmisest	482
Maksude sissenõudmisest — H. Vaev	296
J. Marks 10 a. raudteepolitsei teenistuses	735
Massi hingeelu ja politseiametnik — R. Klumberg	359
Mida õppisime politsei esivõistlustel — H. Veem	497
Miks levib salaviinamüük — K. Reinberg	5
Miks sarnane vahe?	302
Miks sarnane vahe? — V. Paavo	407
Ministrite tsiviilvastutusest — Eugen Madison	761
Mis edasi? — K. Reinberg	275
Muljeid katsekomisjonist Tartus	732
Märkeid üleriiklikkudelt politseist ja piirivalve võistlustelt — R. Reha	516
N.	
Naised juhusteotsijatena	185
Naispolitsei korraldamisest Eestis — E. Aron	177
Näpujälgede minevikust — A. Liit	571, 601
Näpunäiteid juurdluste toimetamise alalt — A. Liit	252, 269, 320, 341, 357, 375, 385
Näpunäiteid rajooni konstaablitele	424
O.	
Omavalitsuse maksude sissenõudmisest — A. Peterson	733
Otsimise nimekirjade ja kartoteekide tähestiku järjekorrast — V. Pank	715
P.	
Pangatšekivõltsimisi	38
Patendimaksuseadus	19
Perekonnaabirahast	20
Piirivalve 25 km. jalgrattasõidu võistlus — R. Reha	561
Piirivalve üleriiklikud kergejõustiku võistlused	496
Pildikesi konstaabli elust	577
Politsei alluvusest prokuröri ja ametiülemusele kriminaalasiade ajamisel — M. Morrison	49
Politseiametkonna teadmiste arendamisest — A. Peterson	276
Politseiametnikkude eelolevatest katsetest kohtadel — E. Mets	556
Politseiametnikkude elukorteritest	22
Politseiametnikkude hoiu- ja laenukassa	158
Politsei esivõistlustest — H. Veem	533
Politsei (Tallinna) esivõistlused käsipallis — J. Tiisfeldt	281
Politsei ja sõjaväe võimkonna piiritlemine juurdluse tegemisel — L. Vahter	765
Politsei kohused põhiarimaksu alal — A. Eisenberg	209, 236
Politsei kohtupristavi käsutusse — A. Peterson	364
Politseikomissar H. Eller	280
Politseikomissar R. Simm	328
Politseikomissaride kursused — E. Mets	166
Politseikomissaride kursustelt	137
Politseikooli ja prefektuuri meeskondade vahel. teatejooks	305
Politseikooli kasvandikkudest tegelikust teenistuses	461
Politseikooli vastuvõtmisest — E. Mets	523
Politseikordnikkude talveriietus postil — V. Paavo	493
Politsei laskevõistlustest	611
250.000 politseimäärust	531
Politseiniku vilest — V. Paavo	691

	Lhk.
Politseipostide kontrollimisest — V. Paavo	545
Politsei rahvusvahelise läbikäimise keelest	89
Politsei raskejõustiku esivõistlusteks — Ed. Klumberg	612
Politseiredel — H. Tann	58
Politseireform 40 aasta eest — M. Morrison	444
Politsei salakiri endistel aegadel	194
Politsei spordiring Tallinnas 5-aastane	138
Politsei süüdistajana — E. Mets	233
Politsei tegevusest loomakaitse alal — E. Kat- tenberg	226
Politsei (ülemaalsed) võistlused	409
Politsei (Tallinna) ülevõtmine okupatsiooni- võimudelt — Hellat	651
Poola politseist — O. Angelus	297
Praktika ja seadus — M. Morrison	459
Prantsuse politseist	641
Preisi politseihinstituudist	716
Prejuditsiaalküsimused ja administratiiv- kohtu kord — Eugen Maddison	554
Prokuratuur ja ülemus ametialaliste süüte- gude jälgimisel — K. Reinberg	294
Prostitutsiooni vastu võitlus — K. Reinberg	71
Punased maksunõudelehed	545
Päranduse hoiulevõtmisest — M. Morrison	587
R.	
Retsidiivist — A. Dadašev	145
Riia-Tallinna politseivahelised spordivõistlu- sed Riias 3. ja 4. juulil — J. Tiisfeldt	407
Riigikohtu praksisest — Eugen Maddison	417
Riigikohtu praktikas pööre — Eugen Mad- dison	2
Riigikohus kui kohtu instants adm.-asjus — Eugen Maddison	473
Rothschildide surmaloterii	772
Rumeenia politseist — O. Angelus	325
S.	
Saaremaa politseiametnikkude kogu peakoos- olek	240
Saatetoimingud politseiteenistuses — Joh. Liivak	703
Saksa hoolekandepolitsei 300 aasta eest	74
Saksamaal ja meil — K. Reinberg	53
Salaviinamüügiga võitlustest — A. Eisenberg	316
Salaviinamüük ja selle vastu võitlemine	593
Salaviinamüük levib — K. Reinberg	5
Seaduse jõusse astunud korraldused ja ko- hus — Eugen Maddison	401
Seltskonna kasvatus üks politsei ülesannetest	304
Siffreerimise masinatest	197
Siseministeeriumi 10. aastapäevaks	699
Siseministeeriumi 1929./30. a. eelarve — O. Angelus	633
Soomes piirivalvest	23
Soomusautod tänavavõitluses — G. Muikmann	390
Sootaga ja Saadjärve r. piiridest	594
Spordi alalt 10, 281, 305, 329, 377,	407
Spordi kaitseks — J. Tiisfeldt	56
Spordist Viljandi politseiametnikkude kogus — J. Tiisfeldt	463
Suguhaigustest	751
Suurpeeturi mälestusi	721
Suusatamisest — Ed. Klumberg	91
Suusavõistlused Tapal — Ed. Klumberg	11
Suusavõistlused Tapal — J. Tiisfeldt	123
Suusk politseiteenistuses — H. Tann	10
Sündmuste ettekandmisest	182
Tallinna-Harju prefektuuri juhid	100
Tallinna-Harju prefektuurile 10. aastapäe- vaks — V. Rotenbork	657

	Lhk.
T.	
Tallinna-Harju prefektuur 10-aastaselt arene- misel — M. Morrison	659
Tallinna-Harju prefektuuri 10. aastapäev	683
Tallinna politsei spordiringi peakoosolek — R. Klumberg	159
Tallinna politsei spordiringi talihooaja tege- vuse ülevaade — J. Tiisfeldt	241
Tartu politseiasutuste 10. aastapäev	754
Tartu politsei spordiringi tegevusest	218
Teadus võitluses kuritegevusega	610
Tehnika kuritegevuse vastu võitlemisel	149
Teised üleriiklikud politsei esivõistlused — J. Tiisfeldt	494
Telefon ja maakonstaablid	480
Telefon konstaablitele hädatarviline	446
Telefon politseiteenistuses — V. Paavo	463
Tempelmaksu asjus (kohtuministri seletus)	43
Tempelmaksu (uus) seadus — A. Eisenberg	437
Tempelmaksu (uuest) seadusest	481
Teotamisest ametikohuste täitmisel	572
Trahterid I. järku — A. Eisenberg	56
Trükitoodete aresti alla panemisest — Eu- gen Maddison	289
Tsiviilnõudmistest kriminaalprotsessis — M. Morrison	322
Tubli isik — hea politseinik — J. Hünerson	650
Tulekaitse Tallinna kinodes	54
Tuletõrje valvekorra ülesannetest	303
Tuletõrje valvekorras Tallinna kinodes	136
Tundmatu isik	154
Tänavavõitluses sidepidamine — G. Muikmann	8
U.	
Unustatud seadus — K. Reinberg	134
Uued väljavaated — Eugen Maddison	18
Uus kord — Eugen Maddison	34
V.	
Valekaebustest ja -teadaannetest — M. Mor- rison	3
Valemängijad vanal ajal	42
Vallaomavalitsuste arvepidamisest	257, 277
Vallapolitseist	690
Vangistussüsteemide reformeerimise püüe- test pärast maailmasõda — M. Morrison	637
Vastuvaidlematute nõudmistest kinnipidamisest võlglaste varandusest või tuludest, mis kol- mandate isikute käes — E. Mets	292
Veel sellest samast — Eugen Maddison	585
Viljandi politsei 10 aastat vana	704
Välismaalastest	37
Välismailt 44, 465	775
Väärnähtusi elanikkude registreerimise alal K. Kütt	7
Võimlemine või sport?	25
Võlgade sissenõudmisest abielunaistelt — J. Vender	249, 265
Õ.	
Õlle, kalja, kvassi ja mõdu valmistamisest ja müügist — A. Eisenberg	569
Õnnetest hoidumine — H. Tann	771
Õpetus iseloomust ja kriminalistika	542
Ü.	
Ühekülgised kurjategijad	152
Üldmäärused ja adm.-kohtu kord — Eugen Maddison	729
Ümbruse tundmisest — V. Paavo	735

Ar 928 P
Eesti

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 1 (315)

7. jaanuaril 1928 a.

VIII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
Tellimise hind: aastas . . . . . Kr. 10.—
poolaastas . . . . . „ 5.—
veerandaastas . . . . . „ 2.50

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
aastas . . . . . Kr. 8.—
poolaastas . . . . . „ 4.—
veerandaastas . . . . . „ 2.—
Üksik number maksab 25 senti.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24
Kuulutuste hinnad:
1/1 lehek. . . . . Kr. 40.— || 1/4 lehek. . . . . Kr. 10.—
1/2 „ . . . . . „ 20.— || 1/8 „ . . . . . „ 5.—
1/3 „ . . . . . „ 13.50 || 1/16 „ . . . . . „ 2.50
Tunnistuste kaotuste kuulutused Kr. 1.—
Lehe eesküljel 75%^o, tekstis 100%^o kallim.
Aadressi muutmise 30 senti.
Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Põre riigikohtu praktikas. 2) M. Morrison, Valekaebustest ja -teada-
annetest. 3) K. Reinberg, Miks levib salaviinamüük. 4) K. Kütt, Väärnähtustest elanikkude
registreerimise alal. 5) G. Muikmann, Side tänavvõitluses. 6) Ametlik osa. 7) Küsimusi ja
kostmisi. 8) Spordi alalt. 7) Kuulutusi.

Tallinna Krediit Pank ^A/_S

Tallinnas, S. Karja tän.

Osakonnad: Abjas, Antslas, Haapsalus, Hiiu-Keinas, Jõhvis, Narvas, Nõmmel, Tartus, Türil, Viljandis ja Võrus.

A.-S. Tallinna Krediit Panga juhatus teatab, et A.-S. „Tallinna Krediit Pank“ on omandanud ja võtnud üle A.-S. „Põhja Pank“ aktiva ja passiva, õigused ja kohustused A.-S. „Põhja Panga“ 1. okt. 1927. a. äriseisu alusel.

Pööre riigikohtu praktikas.

Eugen Maddison.

Ei ole enam mingit kahtlust: riigikohus on pööranud oma endisele praktikale selja. Artiklis „Kas pööre riigikohtu praktikas?“ („Eesti Politseileht“ nr. 20 — 1926. a.) kahtlesin veel, olles arvamisel, et riigikohtu administratiivosakonna seisukoht on ainult tema, mitte aga ka riigikohtu, s. t. riigikohtu üldkogu seisukoht. Kuid nüüd on kõrvaldatud igasugused kahtlused, sest täiesti värske sõnum Tartust teatab meile: „Hiljuti esines kohtuminister seletuspärimisega riigikohtule küsimuse üle, kas on ministritel õigus pöörduda riigikohtu poole seletuste saamiseks senati asutamise seaduse § 76. p. 10. ja ministriumide asut. seaduse § 176. alusel, mis antud vene ajal välja. Riigikohtu üldkogu otsustas seletada, et ministritel ei ole sarnast õigust. Vene senat ei olnud üksnes kõrgemaks kohtumõistmise astmeks, vaid ühtlasi ka kõrgemaks valitsemise astmeks ja senati järelevalvele allusid riiklikud asutused. Sellega kooskõlas määravad ka senati asut. seaduse §§ 36. ja 76. p. 10, et senati otsustamisele kuuluvad ministrite ettepanekul küsimused, mis ei leia senatile alluvates asutustes lahendamist. Sellest selgub, et ministritel on õigus pöörduda senati poole seletuste pärimisega ja senati kohus on anda seletust, põhjendades seletusele, et senatile kuulub kõrgem järelevalve valitsusasutuste üle. Eesti vabariigi põhiseaduses on lahutatud kohtuvõim valitsusvõimust täiesti. Riigikohus teostab ülemat kohtuvõimu end. vene senati võimu ulatuses, kuid riigikohtule ei allu valitsusasutused nagu vene senatile vanasti allusid. Riigikohtule alluvad ainult kohtuasutused. Ka seaduste seletamise alal on riigikohtule üle läinud vene senati ülesanded, mis temal olid kui ülemal kohtuvõimul. Ainult kohtuminister võib seletuste pärimiseks pöörduda riigikohtu poole“ jne. („Vaba Maa“ nr. 299 l. a.). Nii siis riigikohtu administratiivosakonna seisukoht on saanud ka riigikohtu seisukohaks ja täpselt samadel motiividel, mis olid toodud riigikohtu administratiivosakonna otsuses 15. oktoobrist 1925. a. Riigikohtu üldkogu otsus on teatavasti siduv või sama hea kui seadus: tema järele tuleb käia, temale tuleb alistuda, kuid see asjaolu ei takista sugugi tema arvustamist, analüüseerimist. Seda

ülesannet enda peale võttes, tahaksin siin kohal veel kord sellele nüüd seaduslikus korras kindlustatud seisukohale vastu vaielda — ja seda mitte seepärast, et ainult vastu vaielda, vaid seepärast, et minu arvates riigikohtu otsus ei ole kooskõlas sellega, mis väljendatud põhiseaduse § 68., et riigikohtu otsus on riigikohtu enese kompetentsi, enese võimkonna vabatahtlik piiramine või kitsendamine, on tahtmata, kuid teatavas mõttes siiski taganemine neist positsioonidest, mis Eestit kui „ein Justizstaat“ iseloomustab (v. minu artikkel „Põhiseadus ja kohus“, „Vaba Maa“ nr. 300 l. a.).

Riigikohtu seisukoht oleks täiesti õige, kui küsimuse raskuspunkt sisalduks alluvuse küsimuses. On kahtlemata õige, et meie põhiseaduse järgi ei ole riigikohus „kõrgemaks valitsemise astmeks“, kellele võiks kuuluda „kõrgem järelevalve ka valitsusasutuste üle“; samuti on õige, et „riigikohtule alluvad ainult kohtuasutused“. Kuid kas sellest võib järeldada, et riigikohtul ei oleks seaduste seletamise õigust, ükskõik kes pöördub seadustes selleks õigustatud asutustest või isikutest tema poole seletuse saamiseks. Seletuse andmises ei ole ka kõrgem valitsemise aste ega teosta ka kõrgemat järelevalvet; samuti ei ole seletuse saamiseks tema poole pöörduvad ametiasutused või isikud temale järelevalve korras alluvad, nagu seda ei ole ka lihtkodanikud tsiviil-, kriminaal- või administratiivprotsessis. Ta on õigustamõistmise instants — ja sellena kuulub tema kompetentsi ka seaduste seletamine, kas ühe või teise algatud protsessi puhul või neil juhtumustel, kui vastav seadus ikedagi volitab temalt seletuse saamiseks. Näit. riigikogu valimise, rahvahääletamise ja rahvaalgatamise seaduse („R. T.“ nr. 16 — 1926. a.) § 9. järgi on riigikogu valimiste peakomiteel õigus riigikohtu üldkoosoleku poole pöörduda üldkohustuslike seletuste saamiseks nende küsimuste kohta, mis riigikogu valimiste toimimisel tekitavad lahkaryamisi või selgusetust. Võiks küsida, kellena tegetseb eelpooltähendatud juhtumusel riigikohtu üldkoosolek või üldkogu, kas järelevalve asutusena administratiivasutuse

(riigikogu valimiste peakomitee administratiivasutus) tegevuse üle, või õigusmõistmise instantsina. Igatahes mitte järelevalve asutusena, see selgub nii põhiseadusest kui ka riigikohtu eelpooltoodud motiividest; järelikult ainult õigusmõistmise instantsina, sest kolmandat võimalust ei ole. Sama lugu on ka ministrite või üldse ametasutuste või isikutega, kellele vastav seadus seletuse saamiseks õiguse annaks. Sarnane õigus oli ministritel vene ajal, olgugi teisel alusel, ning see õigus peaks olema ministritel ka Eestis. See õigus ei ole kustutatud seadustes, vaid vastuoksa veel rohkem kindlustatud ja nimelt põhiseaduse § 68., mille järgi „õigusmõistmist Eestis teostavad oma tegevuses rippumatud kohtud“. Teiste sõnadega, vene ajal võisid ministrid pöörduda senati poole seletuse saamiseks sel põhjusel, et senat oli „ühtlasi ka kõrgemaks valitsemise astmeks“, kelle kõrgema järelevalve alla kuulusid ka valitsusasutused; nüüd on neil see õigus sel alusel, et riigikohus on põhiseaduse järgi kõrgemaks õigusmõistmise instantsiks, õigusmõistmine või jurisdiktsioon on aga ka seaduste seletamine, kui seda nõutakse kohtult. Seletuste andmine sel korral on nii öelda objektiivse jurisdiktsiooni liik. On aga teadlasi, näit. Haurion, kes isegi seletuse andmise kohtu poolt ministrite pärimiste puhul näevad subjektiivset jurisdiktsiooni, s. t. kohtule kuuluva vaidluse lahendamist. Kuid käesoleval juhtumusel ei ole sugugi tähtis, kas seletuste andmine on objek-

tiivne või subjektiivne jurisdiktsioon või õigusmõistmine; tähtis on ainult see, et seletuste andmine on õigusmõistmine. Kui õigusmõistmine kuulub ta aga meie põhiseaduse (§ 68.) järgi kohtu ja ainult kohtu kompetentsi. Et seletuste andmisel on see tagajärg, et temale peavad alluma kõik, peavad alluma nagu seadusele, siis on iseenesest mõistetav, et seletuste andmise õigus peab kuuluma kõrgemale või meie põhiseaduse terminoloogia järgi (§69) „ülemat kohtuvõimu“ teostavale kohtule, s. t. meie riigikohtule, millega ka kooskõlas meil maksvad seadused.

Võttes eelpooltoodu arvesse, peaks minu arvates täiesti selge olema, et meie riigikohus on asunud oma kompetentsi piiramisele, on asunud vabatahtlikult, ilma et keegi oleks sundinud teda selleks. Selle üle tuleb tõesti kahetseda, sest on ju riigikohus meie põhiseaduslikkuse järelevalve instants (põh. § 86.) ning ühtlasi teatavas mõttes ka selleks laboratooriumiks, kus valmineb ja areneb meie nii vaene administratiiv-õigus. Oletame isegi, et minu arvamine ning selle põhjendused oleksid ekslikud, ka siis ei oleks pidanud riigikohus loobuma neist õigustest, mis ta seni on kasutanud täiesti takistamatult, just vastuoksa, ta oleks pidanud asuma kindlalt seisukohale, et seletuste andmine ka kõnealolevatel juhtumustel on õigusmõistmine.

Sellepärast võiks avaldada lootust, et riigikohus võtab oma uue seisukoha revideerimisele.

Valekaebustest ja -teadaannetest.

M. Morrison.

Mõne aja eest käis välisriikide ajakirjandusest nurin läbi, nagu võtaks publik teadaannete tegemist politseile liig kergelt. Saksamaa lehed nimetavad seda nähtust „Anzeigewut“, kaebamise vihaks, mis tulevat ühe osa elanikkude juures ilmsiks. Sarnast nähtust võib märgata kõikide rahvaste seas, sest kõikjal leidub isikuid, kes valmis hüüdnia politseid ka siis appi, kui selleks olemas tähtsusetud põhjused. See on nähtud kr. kp. s. ette (§ 307) ja kohustab hoiatama politseid teadaande sisseandjaid, et neid võetakse valeteadaande eest vastutusele. Seadus loob sellega otsekui sõela kõigile valitsus- ja kohtuvõimudele anta-

vatele kaebustele; kuid see sõel on juba vananenud ja ei sõelu enam hästi, nagu näeme alamal. Ka ei saa tegelikus elus § 307 otsustavat tähtsust anda, sest tihti on nii kohtu-uuriija kui ka politsei kaebusi saades, ise sarnases olukorras, kus nad ei saa teha hoiatusi üldse, ehkki see neil on äärmiselt raske, kui näit. kaebus saadakse raadio, telefoni, telegraafi või posti kaudu isikutelt, kes elavad kauge maal ja kellega politseil pole kaebuse saamise silmapilgul kokkupuutumist ega selle võimalust. Asi võib nõuda kiiret tegutsemist ja tähtsamate toimingute juures tuleb lükata hoiatuse tegemine edasi.

Juriidiliselt tekitab selle § tarvitamine

ka muid raskusi. Ütleme, et teadaanne on tehtud sihilikult valesisuline kauge maa tagant ja politsei asudes tööle, on käinud palju maad jälgede ja tundemärkide otsimisel, hulk tunnistajaid kuulunud üle ja alles siis läheb korda hoiatada teadaande tegijat. Viimane, hoiatust saades, loobub süüdistusest. Kui nüüd hoiatus jätta tegemata, siis tuleks tühistada terve eeluurimise toimus, kui asjata ettevõetu, kuid asja lõpetamine ei seisa politsei võimuses. Ka ei või seda unustada, et nimetatud § 307. ei ole määratud selleks, et teadaandetegijat hoida valeteadaande tegemise vastutusest, vaid selleks, et kohtu-uurija ja politsei tegevust garanteerida kuritegude tegelikul jälgimistööl, kindlustada asjata segamise ja kasuta aja raiskamise eest. Valeteadaandest loobumisega võib arvestada ükski siis, kui süüalusele määratakse n. s. § 940. põhjal karistus. (Terve rida end vene senati seletusi mitmetest aastatest).

Kuidas sünnib aga hoiatus politsei poolt teadaandjale? Pea iga protokoll, mis tehtud politseis, lõpeb ühesuguste sõnadega: „n. s. § 940. teada antud“. Nimetatud § järel karistatakse valekaebuses süüdlasi, kaebuse tähtsuse ja nende abinõude liikide järele, mis tarvitati ülemuse eksiteele viimiseks, kui ka selle kahju suuruse järele, mis kaebealusele tehti.

Siin tuleb teha kindlasti vahet valekaebuse ja valeteadaande vahel. Valekaebus on teadlik õige inimese süüdistamine. Kaebaja peab teadma, et tema kaebus võib tuua õigele inimesele sekeldusi ja isegi karistuse neis asjades, milles see isik pole süüdi, kaebaja peab seda soovima ja selleks teadaandega ametkohti appi kutsuma. Sarnasteks ametkohtadeks võivad olla kohtuvõimud, prokuratuur ja mõnesugustel juhtumustel ka administratsiooniline ülemus. Valekaebuseks tuleb pidada ka sarnaseid, mida kohus tunnistanud pahatahtlikuks. Valekaebuste eest peavad kaitstud olema eraisikud ja ametnikud.

Sama n. s. § 940. eeldab veel, et kaebus oleks nimeline ja näiteks teatud isiku peale, kelle vastu valekaebus tõstatatakse, ja et see süüdistus tooks kaasa kaelakohtulise karistuse. Nimeta kirjad, kui nad kellegi peale juhivad mõnes kuriteos, ei anna küll asja algatamiseks põhjust, kuid võivad tuua kaasa kaela-

kohtulisi otsimisi, eelkuulamisi; neid tuleb rohkesti ette igapäevases politsei tegevuses, nad käivad valekaebuse mõiste alla ühes sellekohaste tagajärgedega. See asjaolu on tingitud sellest, et kui juba § 940. karistab avalikku teadaandjat, seda enam kurikavalat kirjateel teadaandjat, kes varjab oma nime või peidab end võõra nime taha ja võtab seega võimudelt võimaluse uurida süüdistuse tõelisust. Valekaebuse karistavus ei ripu sellest, kas kaebajat on hoiatatud või mitte, tehtud hoiatus võib ükski süüd raskendada.

Nii saame valekaebajaid n. s. § 940. põhjal võtta igal ajal vastutusele, sest siin on olemas kahjusaja, kes ise harilikult veel asja algatab ja omalt poolt toetab süüdistust. Kuid suurem osa politseile tehtud teadaandeist sündinud kuritegudest ei sisalda otsekohest süüdistust kellegi vastu, ja teatavad ükski kuriteost, kellegi peale tähendamata. Ja just nende seas on väga suur protsent valesisulisi.

Siia hulka kuuluvad kõigepealt niimetatud simuleeritud kuriteod, s. o. teadaanded kuritegudest, mis üldse pole toimud, mis välja mõeldud. Sarnaste simuleeritud kuritegude arv on kaunis suur; väljamõeldud kuriteo juurdlemine ei nõua ükski politseilt hulka tööd ülekuulamisel ja läbiotsimisel, vaid sarnased teadaanded muutuvad ametvõimude ja juurdlejate tagaselja hirvitamiseks, kus teadaandja ise kihistades naeru, vaikselt pealt vaatab, kuidas kuritegevuse vastu võitlemise aparaat tema kelmuse järele asjata hakkab liikuma.

Valeteadaande kõrval käivad juhused, kus teadaandjad end süüdlaseks tunnistavad kuritegudes, mida pole üldse pandud toime, s. o. teadlik enda süüdistamine vale alusel või teise süü enda peale võtmine. Selleks on vaja ka kõik need muud eeltingimused, mis vaja valekaebuste süüteo koosseisu määramiseks, s. o. teadaanne sarnastele ametnikkudele, kes võivad alata kriminaalsüüdistust teadlikult tehtud tähtsatest kuritegudest.

Kõik need valeteadaanded on iselaadilised kuriteod, mis ei käi n. s. § 940. alla, missugune määratud valekaebuste karistamiseks. Tookime valeteadaande n. s. § 940. alla, siis ei jõua meie sellega kaugele, sest süüdistus valeteadaandetegija vastu kukub läbi, kuna teadaanne oli tehtud umbsest, kellegi isiku peale tähend-

damata. Lehitsedes tervet n. s., ei leia meie sealt vastavat karistust valeteadandja vastutusele võtmiseks, sest n. s. on arendamata peenemate ja raffineeritud kuritegude suhtes. Nii leime maksvas n. s. simulatsiooni eest vastutusele võtmisest tühja koha. Ja see tühi koht on kõige tunduvam otse politseile, sest temale langeb esialgsel juurdlemisel pearaskus. Olgugi, et seadus otsekohe ei kohusta teadaande saamisel ei tea mis ette võtma, kuid politseil tuleb ikkagi, saades kuriteost teadaande, kohale minna, aega ja vaeva kulutada.

Hoopis selgema pildi saame u. n. s., mis töötab täita seda puudust. Eesti keele tõlgitud kriminaalseadustiku eelnõus leime 7. peat. pealkirja all: „süüteod õigustmõistmise vastu“, § 136. sõna-

sõnalt: süüdlast teadvalt valetate andmises olemata raskest kuriteost või kuriteost võimule, kellest oleneb kriminaaljälgitamise alustamine, karistatakse arestiga mitte üle kuue kuu.“

On arusaadav, et n. s. § 940. ja u. n. s. § 136. peavad erineva üksteisest karistuse raskuse ja valjusega, sest valekaebus, mida peab silmas n. s. § 940., on igatahes raskem kuritegu, kus süütu inimest hakatakse kimbutama, kui u. n. s. § 136., mis püüab üksi karistada sarnaseid teadaandeid, mis ei ole tehtud kõrvaliste isikute süüdistamiseks, vaid on simuleeritud milgi põhjusel või otsarbel. Seepärast tuleb ainult soovida, et kriminaal seadustik hakkaks peatselt maksma.

Miks levib salaviinamüük.

K. Reinberg.

Neljas üleriiklik naiste karskuskongress leidis, et salaviinamüüjate ülesandmine politseile ei saavuta tagajärgi, sest „politseivõim on mõnikord ise joomamees“! Olgugi, et see süüdistus põhjeneb pealiskaudsel olude hindamisel ja seega on enam kui vildak, vaikides ei saa temast siiski mööduda.

Et süüdistada, peab tundma põhjalikult asjaolusid. Kui tahetakse süüdistada politseid salaviinamüügi levitamises, siis peaks erapooletu juurdleja küll otsusele jõudma, et politsei on asetatud liig võimetusse seisukorda selleks, et edukalt selle pahega võidelda ja süüdlasi ei tuleks otsida politsei ridades, vaid pigemini väljaspool politseiametkonda.

Ekslik on arvamine, nagu ei kasutaks politsei kõiki seaduslikke abinõusid võitluses salaviinamüüjatega. Pole tarvis neid üles anda politseile: viimasel on teada kõik salaviinamüügi urkad. Kuid just asjaolu, et need urkad ikkagi võimaluse leiavad edasitegutsemiseks, näitab, et politseil puuduvad need võimsad tegurid, millised võiksid lõpu teha pahele. Rahatrahvid ja vangistus ei heiduta salaviinamüüjaid. Äri on nii tulutoov, et tema pärast maksab riskeerida. Tarvitavad ju salaviinamüüjad oma äris enamasti salakaubana sisseveetud piiritust. Välismaa piiritus on märksa odavam eesti omast. Ka väljaveoks määratud eesti piiritus on palju odavam, kui see, mis lastakse sise-

turule. See suur hinnavahe õhutabki sama piiritust merelt salakaubana tagasi vedama. Tööga ülekoormatud politseil pole võimalust igapäev ette võtta salaviinamülgaste revideerimist. Ja politsei tuleks on salaviinamüüjad alati valmistatud ette. Enda juures hoiab ta üsna väikese osa joogi tagavarast. Politsei sisseastumisel kallab ta selle politseiniku silme all solgiämbrisse ühes viinanõuga; ülejäänud viin on pahatihti mõnes teises majas, teiste isikute juures hoiul. Tunnistajate varal kindlaks teha aktsiisiseaduse rikkumist on tänamatu ülesanne: ei taha ükski sarnases salaviinaurkas käija tunnistajana üles astuda.

Mõistagi, ei püüa mina tõendada, et politseil üldse võimalust pole salaviinamüüja kuritegu kindlaks teha ja teda vastutusele võtta. Tahan ainult näidata, et võitlus salaviinamüügi vastu pole kerge. On isegi sõjaseisukorda kasutatud selleks, et, näiteks, Tallinna puhastada elukutselistest salaviinamüüjatest. Sõjaseisukord annab siseministrile õiguse saata sõjaseisukorra piirkonnast välja isikuid, kes hädaohtlikud avalikule korrale ja julgeolekule. Kuid Tallinnast väljasaadetud salaviinamüüja hakkab oma äri ajama uues asukohas, kui olukord vähegi selleks soodus. Teiseks, ei saa sedagi abinõu kasutada iga salaviinamüügi puhul.

Salaviinamüük praegustel oludel kestab senini, kuni ta küllalt kasutoov on selleks,

et sarnase äri ajajale tasuda kõik vintsutused ja karistused. Ja selle pahe levimisele, nii imelikuna kui see ka ei kuuldu, aitavad kaasa omavalitsused. Selle tõenduseks peatume Tallinna tegevuse juures. Linnavolikogu ühes linnavalitsusega Tallinnas on püsinud arvamisel, et otstarbekas on piirata alkohoolsete jookide müügikohtade arvu pealinnas. Sealjuures on loa saamise suhtes eesõigustatud seisukorras igasugused seltsid ja ühised; eraisikul on kui just mitte võimata, siis väga raske saada restoraani avamiseks luba. Joogikohtade arvu piiramine sünnib karskuse tähe all. Seltside poole sihitud joon pole tabatud kuigi õnnelikult. Tean juhtumusi, kus selts oma alkoholiloa annab einelauapidajale üle teatud tasu eest (ühel juhtumisel 250 kr. kuus) ja seega piirabki oma osavõttu einelauapidamises. Tehku einelauapidaja, mis tahab. Lõpuks kujuneb „klubi“ liht mülkaks. Ühe sarnase joogimülka pidi linnavolikogu ise sulgema. Ka teised seltsid Tallinnas, kes alkoholiloa saanud, pigistavad einelauapidajatelt välja, mis vähegi suudavad. Tasuks peavad nemad silmad kinni pigistama nii mõnegi väärnähtuse juures, mida korralik restoraanipidaja ei salli oma äris.

See poliitika Tallinnas löi soodsa pinna salaviinamüügi levimiseks pealinnas. Mingisugune keeluseadus, mingisugused keelunormid pole annud positiivseid tagajärgi võitluses alkoholismiga. Nii kaua, kuni terve inimsoo iseloom ja psüühika pole kasvatusel teel loodud ümber, meie joomapahest ei vabane. Võime ainult selle pahe suruda seaduse raamidesse, mis võimaldavad tema üle teatud järelevalvet selles mõttes, et selle pahe läbi seltskonnale tekitavad kahjud oleksid võimalikult minimaalsed. Ameerika Ühisriikides valitseb keeluseadus. Kuid millised on selle seaduse tagajärjed? Igas Ameerika restoraanis müüakse peaaegu avalikult igasuguseid alkoholilisi jooke. Ainult selle vahel, et nad nüüd märksa kallimad on ja et riigikassa teatava osa oma sissetulekust on kaotanud. Vähe sellest! Organiseeritud on laiaulatuslik eri-politsei, kelle ülesanne on võidelda kaubitsemise vastu alkoholiga. Terve laevastik on olemas, mis peab valvama selle järele, et Ameerikasse ei veeta alkoholi sisse. Need kulud on teine miinus riigikassale. Aga plussid? Neid pole senini näha. Ümberpöörduvalt: keeluseaduse pahed suurenevad, karskuse tõusu pole märgata. Keeluseaduse jäme rikkumine kisub alla sea-

duse pühaduse rahva silmis, demoraliseerib seega rahvamasse. Kasu saavad aga salakaubitsejad alkoholiga. Kõikvõimas dollar käib ka siin oma rada, mis täiesti lahku läheb seaduse tahtest.

Võtame oma lähema naabri Soome, kus ka valitsemas keeluseadus. Kellel pole teada, et Soome sadade tuhandete viisi sisse veetakse piiritust, järelevalvest hoolimata.

Keeluseadused, keelunormid rahva karskust ei tõsta. Ja selles mõttes on vildak Tallinna linnavalitsuse poliitika. Trahteriasutuste arvu piiramine karskuse levitamise taktikana saavutab ainult seda, et viinamüük, tulles vastu suuremale, kui seda sooviks näha omavalitsus, nõudmisele, avalikkudest jookide müügikohtadest ikka enam ja enam valgub salajastesse joogimülgastesse. Trahteriäri reguleerijaks peaks ikkagi jääma vaba võistlus. Sealjuures mõistagi ei tohi puududa karm politsei kontroll. Ei tarvitse karta, et siis joogikohti tekiks liig palju ja et see hädaohtlikuks võiks kujuneda seltskonnale: üleliigsed joogikohad oleksid konkurentsi läbi varsti sunnitud oma ukse sulgema. Konkurents suruks ka hinnad alla, vähemalt II ja III järgu restoraanides. Sarnase korra juures hakkaksid kaduma ka salaviinamüügi ürkad, milliseid Tallinnas praegusel olukorral märksa rohkem kui avalikke joogikohti. Ja seda eeskätt sel lihtsal põhjusel, et nende tarvitate arv hakkaks kahanema. Kiratseva linnakassa sissetulekud suureneksid, politsei ülesanne aga kergeneks.

Teatud tervenemist sellesse poliitikasse tõi meie uus alkoholimüügi seadus. Nüüd antakse alkoholiload kolme aasta peale; uute joogikohtade avamise palved tulevad volikogudes harutamisele ainult kord aastas — oktoobris. See kord loob kõvema seljataguse joogikohtade omanikkudele, mis jällegi kergendab ka politsei tööd. Joogikoha luba praeguse korra juures on väärtuslikum, sest ta kinnitab omaniku tuleviku kauema aja peale kui tänini. See olukord sunnib omanikku rohkem hoolitsema selle eest, et tema äris ei tuleks väärnähtusi ette, millede lõpptulemuseks võiks olla alkoholiloa äravõtmine.

See lihtne ülevaade, mis sugugi ei pretendeeri täiuslikkuse peale, peaks olema küll veenduv selleks, et lugupeetud naiskarsklasi arusaamisele viia, kui võrd ülekohtune on nende poolt politsei vastu tõstatatud süüdistus.

Väärnähtusi elanikkude registreerimise alal.

K. Kütt.

„R. T.“ nr. 5 — 1921. a. avaldatud sise-
ministri sundmäärus näeb ette, et koda-
nikke, asudes elama teatud majja, tuleb
viibimata kirjutada majaraamatusse ja
majast lahkumisel kirjutada välja; ühtlasi
tuleb, majaraamatut esitades, sellest tea-
tada kohalikule registreerimisasutusele,
maal vallavalitsusele, linnades aadress-
büroole ja alevites politseijaoskonnale
või alevivalitsusele. Registreerimine peab
sündima linnades ja alevites 24 tunni ja
maal 7 päeva jooksul, arvates elaniku tu-
leku või lahkumise ajast. Sellane kohus-
tus lasub majaomanikkudel, nende ase-
mikkudel ehk volinikkudel.

Nimetatud sundmäärusest üleastumine
on keelatud karistuse ähvardusel. Kuid
kahjuks peab konstateerima, et selle sund-
määruse vastu eksimisi juhtub õige sageli,
peamiselt küll valdades, kuna seal
järelevalve teostamine raskem kui linnades
ja alevites.

Rääkimata sellest, et registreerimis-
asutuste kaudu, eriti linnades, kodanikud
tarviduse korral võivad kergesti leida
oma sugulase või tuttava, kelle täpne
aadress teadmata, on elanikkude regist-
reerimisel ametasutuste, eriti politsei ja
kohtuasutuste suhtes määratu tähtsus.

Ülalnimetatud värnähtused peamiselt
leiavad aset maal. Põhjused selleks on
mitmesugused: lohakus, hoolimatus, ja
mõnel juhul ka tagaotsitava meelega
varjamine; ka puudub maaelanikkudel
mõnel pool registreerimiskohustuse täht-
susest küllaldane arusaamine. Samuti
arvestavad määruse vastu eksijad asja-
oluga, et majaraamatuid maal võrdlemisi
vähe politseiametnikkude poolt revidee-
ritakse ja seepärast paljude süü jääb ava-
likuks tegemata. Ei saa jätta märkimata
ka seda, et määruserikkujatele määratakse
sagedasti liig väikesi karistusi, nii et selle
mõju pole kuigi tunduv ja see unustatakse
varsti pärast määratud trahvisumma tasu-
mist. Mõned politseiametnikud ongi see-
pärast passiivsed, pidades silmas, et mää-
ratav trahv ei avalda mingisugust mõju
trahvitu peale ja ei tasu töödki, mis on
karistuse määramise ja selle täideviimi-
suga ühenduses: protokoll kokkusead-
mine, politseikomissari määruse kuuluta-
mine trahvitu, trahviraha sissenõud-
mine, pank maksmine jne. Seega tuleb
konstaablil mõnikord mõnesajamargalise

trahvisumma pärast ühe isiku juure teha
kolm-neli käiku, mis nõuab omajagu aega
ja takistab muu töö tegemist.

Esitatud puuduste kõrvaldamine ja asja
paremale järjele viimine minu arvates
oleks võimalik järgmistel tingimustel.
Kõigepealt tuleks elanikkude registreeri-
mine ja majaraamatu korraliku pidamise
vajadus teha elanikkudele selgeks. Pari-
maid võimalusi selleks on vallavalitsustel,
kes võiks seda asja kodanikkudele iga-
pidi selgitada, olgu see ringkirjade abil,
kõnekoosolekutel jne. Ka peaks politsei-
ametnikud majaraamatute korrashoiule
pöörama rohkem tähelepanu, kasutades
seks kõiki võimalusi. Ei ole tarvis maa-
raamatute revideerimise otstarbel teha
erilisi käike, vaid seda võib väga hästi
teha ühel ajal muude ülesannete täitmi-
sega, muidugi kui mõne kiire iseloomuga
ülesanne ei kannata selle all. See ära-
taks ka kodanikes enestes rohkem huvi
asja vastu. Samuti tuleks määrata suu-
remaid karistusi, sest siis oleksid nad ka
mõjuvamad, arvestades sealjuures mui-
dugi asjaoludega ja süüaluse varandus-
liku seisukorraga. Arvan, et karistust
alla 5 krooni ei tuleks üldse määrata.

Peab tähendama, et vallavalitsused
peaks asja vastu tundma rohkem huvi ja
võtma seda tõsisemalt kui see senini on
sündinud. On olemas vallavalitsusi, kes
arvavad, et see polegi tähtis, kas elanikud
peavad oma majaraamatu korras või ei.
Elanikkude sisse- ja väljaregistreerimise
pühul mõned vallavalitsused ei nõua maa-
raamatu ettenäitamist, nagu seda määrus
näeb ette, ja teevad vastavaid registree-
rimise märkusi valla elanikkude nime-
kirja, jättes võtmata arvesse, kas see-
suguseid sissekandeid on majaraamatusse
tehtud või ei. Ka tuleb vallavalitsustes
muidki sundmääruse rikkumisi avalikuks,
mis lihtsalt unustatakse selle asemel, et
sellest teatada politseile süüaluste vastu-
tusele võtmiseks. Seesugune asjaaja-
mise viis viibki inimesi korratusele. Pal-
jud vallavalitsused ei tee märkusi maa-
raamatusse elanikkude sisse- ja välja-
registreerimisest, mis raskendab maa-
raamatu revideerimist, kuna revideerijal
ametnikul pole võimalik selgusele jõuda,
kas juuretunud või äraläinud elanikud on
vallavalitsuses vastavalt ja õigel ajal re-
gistreeritud. Näib, nagu ei olekski see

kõik vallavalitsuse ülesanne. Ometi põhi-seaduse § 75. järele teostatakse meil valitsemist kohtadel omavalitsuste kaudu.

Lõpuks olgu veel tähendatud, et minu arvates oleks tarvilik registreerimise kohustuse korraliku täitmise eest teha vastutavaks ka registreeritav ise. Sest praeguse korra juures kodanikul, kes elab registreerimata, ei ole mingisugust vastu-

tust. Kuna soovitatud uuenduse puhul paljud ise hoolitseks enese registreerimise eest, teades, et vastasel korral neid ootab karistus. On ju palju registreerimata seesuguseid kodanikke, kel ei ole mingisugust põhjust end varjata, kuna neid ei ole vastavalt registreeritud ainult majaomaniku hooletuse või lohakuse pärast.

Side tänavvõitluses.

G. Muikmann.

Side loomine lahingutes on olnud alati teravamaid küsimusi, kuid iseäranis keeruliseks ja raskeks kujuneb ta tänavvõitlustes, kus elavjõud on terves võitlusrajoonis paisatud laiali väikeste üksustena või isegi ühekaupa. Suureks sideorganiseerimise takistuseks on linna iseloom, tema plaan, iseäranis aga kiired lahingolukorra muutused. Kuid sidea puudub võitluste juhtimine ja juhatuseta puudub otstarbekohasus ja organisatsioon.

Tähtsamaid sideabinõusid on linna telefonivõrk. On see käes, on ka sideloomine märksa kergendatud. Vastasel korral peab kasutama linnades huljana leiduvaid telefoni- ja telegraafijuhesid, telefonivõrgu abijaamu, telefoniaparate ja spetsialiste, kes kiires korras looksid ühendust. Raskusi, mis on seotud sideorganiseerimisega, kergendab tunduvalt linn temas huljana leiduvate tehniliste sideabinõudega. Peab ainult oskama neid leida ja otstarbekohaselt kasutada. Lahingute tagajärjed, nagu kogemused on näidanud, arenevad suures määras selle kasuks, kelle kasutada linna telefonivõrk. Linna telefonivõrgu kõrval tuleb lugeda sama tähtsaks sideabinõuks väljatelefon. Võimalus tarvitada tänavvõitlustes linnavõrgu juhesid, katkestades ühendust rajoonidega, kus asub vaenlane, samuti täiendades võrku väljatelefoni sisseaadetega, teevadki telefoni väärtuslikuks sideabinõuks.

Kuid sellel laialdaselt tarvitataval sideabinõul on ka omad varjuküljed. Kui vaenlane ühendab juhe oma aparaadiga, on avatud temal võimalus kuulda ja isegi segada läbirääkimisi. Iseäranis soodus on kõrvaltkuulamine ühe kaabliga ühendustel. Vastase kõne pealtkuulamiseks on olemas spetsiaalaparaadid.

Nimetatud pahede kõrvaldamiseks tuleb võtta tarvitusele leppekõne või seada sisse helide kate spetsiaalaparatuuride abil. Soovitav on ka tehnilise side dubleerimine elava sidega.

Sideabinõuna tänavvõitlustes on ka raadio. Nimelt on raadiotelegraaf või veel parem raadiotelefon parimaid ühendusi lennukitega. Raadioteel on antud lennukil võimalus maandumata igal hetkel anda edasi teateid vaenlase tegevusest, vaenlase barrikaadidest ja üldse kõigest, mis sünnib vaenlase territooriumil. Teiseks võimaldab raadio ühendusepidamist kaugemal tegutsevate üksustega ja välisilmaga. Loomulikult, et raadioga tegutsedes, tuleb tarvitada peajasjalikult shifrit.

Mainitud sideabinõude kõrval leiavad laialdast tarvitamist tänavvõitlustes: telegraaf, proshektorid, heliograafid, signaallambid, raketid, signalisatsioonlipud, leppemärgid, vabrikuviled, kirikukellad, häire signaalid, autod, mootorrattad, jalgrattad jne.

Heaks ja kindlaks sideabinõuks on ka tui- ja koerapost. (Läbiviidav pikemaajalistel lahingutel).

Sideabinõude kättesaamatuks tegemine ja varjamine vaenlase eest on tähtsamaid taktilisi nõudeid sideorganiseerimisel tänavvõitlustes.

Vaadeldes sideorganiseerimist ainult tehnilisest küljest, näeme, et tehnilisest siset on vähe. Teda tuleb veel täiendada elava sidega. Viimase kasutamisel on see paremus, et vaenlasel ei ole võimalust saada nii kergesti teateid. Juhtubki dokumendi edasiandja kriitilisse seisukorda, on tal ikkagi võimalus dokumenti hävitada ja suusõnaliselt anda edasi dokumendi sisu. Seepärast on vaja dokumendi sisu teha teatavaks viijale. Üldse

tuleb katsuda võimalust mööda hoiduda kirjalikkudest dokumentidest ja käsud, teated jne. anda edasi suusõnaliselt. Väga häid teeneid võivad saavutada side alal naisterahvad ja lapsed. Nemad ei ärata nii kergesti kahtlust ja võivad seetõttu mõnikord, nagu seda on näidanud ajalugu, tänavvõitlustel side alal täita õige keerulisi ja raskeid ülesandeid. Kõige

kindlam side on aga ülemuse isiklik kokusaamine temale alluvate üksustega.

Lõpuks peab veel tähendama, et ei saa anda teatud olukordadeks, side loomiseks kindlaid direktiive, sest loetletud sideabinõude tarvituselevõtu ja organiseerimise võimalused olenevad täiesti lahingolukorrast ja tehniliste abinõude rohkusest.

Ametlik osa.

Käsu kiri 20. detsembrist m. a. nr. 133, siseministeeriumile.

Piirivalve Tallinna jaoskonna ülemaks on määratud senine piirivalve Narva-Jõesuu rajooni ülem kapten Adolf L ü ü s arvates 1. jaanuarist 1928. a.

Vabariigi valitsuse poolt 31. märtsil 1927. a. kinnitatud piirivalve palgamäärade § 4 märkus 3 põhjal on määratud allnimetatud piirivalvuritele kolmeaastase vahetpidamata kiiduväärt teenistuse eest ühekordset lisatasu:

I. Tallinna jaoskond. 1. Jägala-Jõesuu rajoon: valvur, van. allohv. Arnold Hoppe. 2. Tallinna rajoon: valvur, kapral Teodor Utrov.

II. Peipsi jaoskond. 1. Mehikoorma rajoon: valvur, reamees Alfred Kaiv, valvur, reamees Aksel Aljak.

III. Petseri jaoskond. 1. Babino rajoon: kord. ül. k. t., kapral Rudolf Zätko, valvur, reamees Elmar Teder.

IV. Lääne jaoskond. 1. Haapsalu rajoon: s. ametn., van. kirjut. Voldemar Hiir, valvur, reamees Feliks Adler.

V. Ujuvad abinõud: van. motor., reamees Paul Pundberg, madrus, reamees August Seelep, motorist meh., I. j. madr. Ernst Rootsi, mp. juht., pootsman Mikkel Toompuu, van. motorist Artur Valks, I. j. madr. Johan Erikson, van. motorist Oskar Stamm.

VI. Valitsuse staap: van. kirj., kp. Villem Jalakas, varahoidja, v. allohv. Julius Neuhaus, valvur, kapral Hugo Aken.

Politseidirektori käsu kiri 28. detsembrist m. a. nr. 31.

Raudteepolitsei allkonstaabel Hans Tusti on vabastatud sama politsei Rapla rajooni konstaabli ajut. kohustetäitmisest, arvates 11. detsembrist s. a.

Tartu-Valga prefektuuri allkonstaabel Albert Ruubel on vabastatud Saadjärve rajooni konstaabli ajut. kohustetäitmisest, arvates 15. detsembrist s. a.

Lääne-Saare prefektuuri konstaabel Johannes Juurikson on vabastatud Rikholdi rajooni konstaabli ajut. kohustetäitmisest, arvates 16. detsembrist s. a.

Lääne-Saare prefektuuri konstaablid August Suurkivi ja Eduard Hamann on vabastatud Massu II. rajooni konstaabli ajut. kohustetäitmisest, arvates 16. detsembrist s. a.

Politsei peavalitsuses on registreeritud: 1) ajaleht „Uudisleht“, hakkab ilmuma Tallinnas, kuus korda nädalas ja pühapäevane väljaanne kord nädalas, väljaandja — Jakob Jüri p. Loosalu. „Uudislehe“ kuus korda nädalas ilmuma, kui ka „Uudislehe“ pühapäevase väljaande vastutavaks toimetajaks on Ernst Gustavi p. Jõll. Nimetatud ajaleht trükitakse Tallinnas „Eestimaa trükikoja A/S.“ trükikojas.

2) ajakiri „Raadio-Nädal.“ hakkab ilmuma Tallinnas, kord nädalas, väljaandja — kirjastus „Raadio“, vastutav toimetaja — Kari Kesa.

„Raadio-Nädal“ trükitakse Tallinna Eesti kirjastusühisuse trükikojas.

3) ajakiri „Järvalane.“ hakkab ilmuma Paides kord kuus, väljaandja ja vastutav toimetaja — Richard Janson. Ajakiri „Järvalane“ trükitakse Viljandis „Sakala“ trükikojas.

4) ajakiri „Looduse Universaal Biblioteek“ hakkab ilmuma Tartus 52 korda aastas, väljaandja — Kirjastus osatühisus „Loodus“ Tartus, vastutav toimetaja — Hans Männik. Ajakiri „Looduse Universaal Biblioteek“ trükitakse Tartus, Ed. Bergmani trükikojas.

Politsei peavalitsuse määrustega on tühistatud Enge vallas elutseva Kristjan Jaani p. Madissoni, Keila vallas elutseva Juho-Villem Viljami p. Kivi ja Tallinna keskvangimajja paigutatud Aleksander Käspri p. Uutmani laske-riista hoidmise ja kandmise load.

Küsimusi ja kostmisi.

Lugeja A. V-per. Küsimused: 1. Kas peavad olema kõigil meremeestel merekutsetunnistused, sellele vaatamata, kas nad teenivad rannasõidu või välismaal käivatel eesti laevadel?

2. Kas merekutsetunnistusega võib sõita reisijana välismaale, tarvitades seda välispassina. Jaataval korral kas peab olema siis väljasõiduks üldises korras luba?

3. Kui meremees (keitel merekutsetunnistus peab olema) teenib välismaal laeval ja selle laevaga sõidab Eesti vette, kas tuleb teda siis arvestada sissekui ka väljasõidu reisijana või meremehena?

4. Kes on kohustatud selle järele valvama ja tarvilisi korraldusi tegema, et merekutsetunnistuste omanikud tasuksid välispassi maksu õigel ajal?

Vastused: 1. Vabariigi valitsuse määruse teise lõike järgi meremeeste kutsetunnistustega välismaale sõitmise asjus („R. T.“ nr. 99/100 — 1920 a.) on kohustatud kutsetunnistusi võtma kõik vabariigi meremehed.

2. Ei või (passiseaduse § 180, S. k. XIV k.).

3. Reisijana (passiseaduse § 180 p. p. 1 ja 2).

4. Vabariigi valitsuse määruses tähen-
datud sadamavalitsused ja -politsei.

Spordi alalt.

Suusk politseiteenistusse.

H. Tamm, abikomissar.

Ühel ajal raskejõustiku võistlustega peetakse esmakordselt politseis suusavõistlusi politsei meistri nimele jaanuari lõpus või veebruari alul). Suusavõistlustele on määratud kindlaks kolm maad: 5, 10 ja 25 km. murdmaasõitu. Neist oleks 10 km. politseirakmes.

Suusatamine on kauim sport ja ajavii-
de talvel. Suusatamine tasasel maastikul on suurepäraseks meelelahutuseks, värs-
kenduseks ja vaimseks puhkuseks, liig-
lemine mäest alla kõditab veidi närve ja pingutab lihaseid. Tahab inimene jul-
gesti minna vastu talvele, peab ta oma
tallad suurendama, et mitte vajuda. Ise-
ärans on see tähtis maainimestele, eriti
just meie maapolitseiametnikkudele, kel-
lel tuleb sageli ajada taga kurjategijat.
Sügavas lumes ei aita saan ega hobune,
seda enam, et tagaajamist jätkatakse läbi
metsade ja orgude, üle mägede ja kün-
gaste.

Olgu toodud mõnd suusatamise tehni-
kast Armas Palmroosi loengute järele.
Armas Palmroos on tuntud Soome suusa-
meister, kes spordikeskliidu kutsel Tallin-
nas korraldas suusakursuse.

Seista tuleb sirgelt suuskadel, jalad
üksteisest suusa laiuselt eemal. Käed ette

sirutatud keppidega, kusjuures kepi alu-
mised otsad on tahapoole hoitud ja on toet-
tatud otstega lumme. Liikumiseks on
vaja keha kallutada ette, tõusta kergelt
varvastele, põlvi vähe kõverdada ja siis
kätega anda tuge keppidele. Harilikku
sammu juures teeb vasak jalg libiseva
sammu ette ja parem käsi annab samal
ajal tuge kepile. Sedasama vastupidi-
selt. Kehahoid on vaba, vähe ette kallu-
tatud. Vahelduval sammul tuleb samuti
liikuda nagu harilikul sammul, kuid va-
hega, et igal sammul ei tõugata keppidega.
Jäetakse üks käetõuge vahele. See samm
tuleb ette mägedel ja künklikel maastikul,
kus igakord tõugata ei saa keppidega.
Mäkke minelkul tuleb keha tasakaal hoida
eeljalal, mis takistab tagasilibisemist.
Ülesminekul ei tohi tarvitada libisevat
sammu, vaid tuleb astuda. Mida madalam
mägi, seda pikem samm. Kepid hoitagu
toeks taga. Ülesminek järskmäkke ei
sünni otsesihis. Suusataja asub küljega
mäe poole, mäepoolsed suusääred tule-
vad suruda maha. Astuda tuleb enne mäe-
poolt jalaga samm, siis teisega järele. Ke-
pid on toeks astumisel. Allalaskumisel
madalast mäest tulevad jalad koos hoida,
üks jalg teisest vähe ees. Keharaskust

hoida vähe ettepoole kõverdatud põlvedega. Keha tuleb hoida lõdvalt ja käed keppidega vabalt. Järskmäest allalaskumine sünnib samuti nagu madalastki mäest, ainult selle vahega, et põlved on

rohkem kõverdatud ja keha painutatud ettepoole.

Kes asjast huvitatud, muretsegu endale õpperaamat „Suusatamine“ (kindralstaabi VI osak. väljaanne, 1924 a., 65 mk.).

Üleriiklikud suusavõistlused Tapal.

Ed. Klumberg,

politseikooli spordiinstruktor.

16.—19. veebruarini s. a. korraldatakse Tapal üleriiklikud suusavõistlused, millest võtavad osa: kaitsevägi, kaitseliit ja talvespordiliit. Võistlusi korraldatakse järgmise kava järele:

Kaitsevägi. Suusatamine 10 ja 25 km. peale ja patrull-suusatamine 12—15 km. peale. Patrull-suusatamine korraldatakse Shamonix's 1924. a. peetud rahvusvaheliste suusavõistluste eeskujul. Iga patrull koosneb ühest juhatajast ja kolmest liikmest-suusatajast, kusjuures meeskonna liikmed peavad jõudma kohale ühel ajal, hiljemalt 30 sek. vaheaegadega.

Kaitseliit. Suusatamine 3 ja 25 km. peale ja patrull-suusatamine, samuti nagu kaitseväel, kuid 10 km. peale ja arvatavasti 3 osavõtjaga patrullis.

Talvespordiliit. Suusatamine 5, 10 ja 25 km. peale. (indiv. võistl.).

Suusatamine 25 km. peale on ühine kõigile osavõtjatele. Üldistest võistlustest võtavad osa erigrupina ka parimad soome suusatajad.

Et nimetatud võistlused on igale suusatajale suure tähtsusega, siis nad peaksid olema seda ka politseisportlastele. Pöörduzin võistlusi korraldava toimkonna poole järelepärimisega, kas politseisportlastele ei võimaldataks võtta võistlustest osa, mispeale teatati, et politseisportlaste osavõttu nähakse heameelega, isegi soovitati võtta osa. Tapal peetavail võistlusil avaneks politseisportlastel soodsaim võimalus demonstreerida oma võimeid ühiselt teistega ja täiendada ühtlasi enast nii mitmetigi. Samuti võimalduksid seeläbi ka edaspidised ühised võistlused, mis peaksid olema politseisportlastele erilise tähtsusega. Soovitavad maad politseisportlastele suusatamiseks oleksid 5 ja 25 km. ning patrull-suusatamine 10 km. peale, 3 osavõtjaga patrullis.

Võistlustest osa võtta soovijaid palun anda hiljemalt 15. jaanuariks s. a. üles, saates selleks kirjalik teada-

anne minu nimele politseikooli, et saaksin esineda aegsasti vastava ettepanekuga politsei kehakasvatuseorganisatsioonide liidule, kellele tuleb võistlustest osavõtu küsimus lõplikule otsustamisele.

Et mõnedel politseisportlastel suusataja ettevalmistamine võistlusteks teadmata, avaldan siinkohal lühidalt selle kava, mis oleks meie oludele enam-vähem vastuvõetav, olgugi et ei saa määrata kindlat piiri, sest ripub see ju suuremalt osalt võistleja kehaehitusest, tahtest jne.

4-nädaline suusataja ettevalmistuskava võistlusteks 20—30 km. peale. I. nädal. 2—3 korda 8—10 km. tasast suusatamist, kusjuures tuleb hoiduda külmetamisest. Sellele lisaks üks kord 12—15 km. suusatamist, mis alata tasaselt ja tuleb lõpetada samas tempos. Pärast esimesi suusatamisi on harilikuks nähtuseks, et jäävad lihased haigeks, see haigus kaob aga isenesest ja harjutust tuleb jätkata. 2. nädal. 2—3 korda nädalas 12—15 km. suusatamist ja lisaks üks kord 15—20 km. — pühapäeval. Esimest suusatamist tuleb teha tasase tempoga, teist poole hooga ja kolmandat jällegi tasase tempoga. 3. nädal. 2—3 korda 8—12 km. suusatamist ja kord 20—25 km. Kui teise nädala harjutused seljataga, teatud vastupidavus ja liikumise kindlus saavutatud, tuleb minna kolmandal nädalal üle lühematele maadele ja jooksta neid poolhoogse tempoga. Üks pikamaasõit 20—25 km. olgu aga kiiretempoline, kui aga lõpuks tuntakse üleliia väsimust, tuleb vähendada kiirust. 4. nädal. 2 korda 12—15 km. ja kord lisaks 25—30 km. suusatamist. Neljandal nädalal, kus maad pikenenud, tuleb minna üle kiirusele. Esimene jooks tasase tempoga ja teine jooks teostada kiire tempoga. Kui eelmise s. t. kolmanda nädala lõpus läks 25 km. suusatamine hästi, tuleb teostada neljandal nädalal 25—30 km. suusatamist kiiremalt. On võistlused 4. nädala lõ-

pus, tuleb üks 12—15 km. harjutus ära jätta ja 25—30 km. harjutus keskmise kiirusega võtta, vähemalt kolm päeva enne võistlusi. Viimased kolm päeva enne võistlusi tuleb puhata. Harjutusi on soovitatav teostada ikka ühtedel ja samadel suuskadel, mis õpetab tundma suuska.

Kõigi suusaharjutuste järele tuleb pesta

ennast, pesu vahetada ja kui võimalik käia saunas, mis lihased värskendab ja pehmenab. Kui aga näituseks võistlus on pühapäeval, tuleb käia saunas üks nädal enne võistlusi, mitte hiljem. Soovitatav oleks ka tarvitada massaashi, pärast iga harjutust, kuid võistluste eel mitte hiljem kolme päeva.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i .

Tunnustatakse maksvaks:

Kupiaimen, Hermann Anti p., Soome välispass, v. a. 1924 a. nr. 61.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Post, Liina Juliuse t., v. a. Laatre vallaval. 26. 10. 25 a. nr. 44.
Leisson, Ann, v. a. Abja vallaval. 2. 5. 21 a. nr. 63.
Niedermann, Jaan Liisa p., v. a. Laiksaare vallaval. 8. 11. 26 a. nr. 118.
Sulling, Karl Johani p., v. a. Kunda vallaval. 24. 1. 25 a. nr. 10.
Vasli, Alfred Gustavi p., v. a. Kunda-Malla vallaval. 5. 9. 25 a. nr. 527.
Tänavots, Juuli Vaabu t., v. a. Haljala vallaval. 3. 12. 19 a. nr. 72.
Otto, Jüri Hannuse p., v. a. Voka vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 545.
Kala, August Jüri p., v. a. Vao vallaval. 23. 11. 22 a. nr. 2272.
Bachmann, Rudolf Mihkli p., v. a. Rakvere vallaval. 1. 9. 23 a. nr. 113.
Aavik, Toomas Jaani p., v. a. Rakvere vallaval. 28. 9. 20 a. nr. 1296.
Laskja, Jaan Jüri p., v. a. Rakvere vallaval. 10. 3. 20 a. nr. 1134.
Jõgi, Jaan Anna p., v. a. Rakvere vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 968.
Lepp, Rosalie Hansu t., v. a. Rakvere vallaval. 18. 12. 22 a. nr. 296.
Paikles, Juuli, v. a. Mäetaguse vallaval. nr. 735.
Vaademann, Otto Augusti p., v. a. Roela vallaval. 11. 9. 25 a. nr. 366.
Tihane, Ann Tõnise t., v. a. Rägavere vallaval. 23. 11. 20 a. nr. 989.
Rätsep, Abel Nigula p., v. a. Kohta vallaval. 30. 6. 23 a. nr. 1123.
Nurk, Otto, v. a. Joala vallaval. 6. 6. 21 a. nr. 707.
Uukivi, Eduard Gustavi p., v. a. Varangu vallaval. 9. 11. 23 a. nr. 82.
Part, Villem Jaani p., v. a. Voka vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 899.
Koppel, Juhan Jüri p., v. a. Püssi vallaval. nr. 1202.
Kõnd, Eduard Gustavi p., v. a. Kalvi vallaval.
Saamuel, Jaan Mihkli p., v. a. Jõhvi vallaval. 1919 a. nr. 300.
Keremann, Tiido Mihkli p., v. a. Jõhvi vallaval. 16. 11. 25 a. nr. 196.
Jürnas, Vereene Jaani t., v. a. Jõhvi vallaval. 1922 a. nr. 1640.
Mandeli, Johan Hansu p., v. a. Illuka vallaval. 7. 9. 24 a. nr. 334.
Kaader, Anton Gustavi p., v. a. Jõhvi vallaval. 1919 a.
Trambørg, Martha Jakobi t., v. a. Mäetaguse vallaval.
Tori, Pauliine Miina t., v. a. Järve vallaval.
Lont, Maali Nigula t., v. a. Püssi vallaval. 31. 5. 20 a. nr. 997.
Seil, Mihkel Isaki p., v. a. Kalvi vallaval.
Petrovits, Eduard Gustavi p., v. a. Kohtla vallaval. 20. 12. 21 a. nr. 1003.
Saak, Alviine Tiina t., v. a. Loona vallaval. 8. 5. 23 a. nr. 72.
Koss, Mihkel Hansu p., v. a. Adavere vallaval. 16. 12. 27 a. nr. 107.
Alet, Karl Jaani p., v. a. Kõo vallaval. 14. 5. 26 a. nr. 308.
Steinberg, Johannes Kristjani p., v. a. Kunda-Malla vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 330.
Mäe, Hans Joosepi p., v. a. Kunda-Malla vallaval. 5. 5. 25 a. nr. 481.
Marjak, Jaan Jaani p., v. a. Mõisaküla alevival. 18. 1. 26 a. nr. 7/286130.
Kangur, Liina Anu t., v. a. Mõisaküla alevival. 9. 12. 21 a. nr. 119.

- Omer, Ottomar Augusti p., v. a. Aaspere vallaval. 29. 6. 20 a. nr. 1628.
- Meelind, Amalie Joosepi t., v. a. Aaspere vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 1073.
- Aldorf, Ailine Jaani t., v. a. Järva maak. pol. 1. jsk. ülemalt 7.9.22 a. nr. 2643. (4059)
- Suurkivi, Rein Hindreku p., v. a. Anna vallaval. 29.1.20 a. nr. 86. (4123)
- Ohakas, Priidik Jaani p., v. a. Võhmuta vallaval. 9.11.20 a. nr. 742. (4166)
- Jürja, Emilie Karli t., v. a. Mäo vallaval. 23.8.23 a. nr. 129. (4330)
- Tuisk, Alfred Eduardi p., v. a. Esna vallaval. 26.2.20 a. nr. 336.
- Hagelberg, August-Leopold Jüri p., v. a. Võhmuta vallaval. 5.2.24 a. nr. 19. (4474)
- Vanatalu, Johannes Johannese p., v. a. Vastsemõisa vallaval. 29.4.24 a. nr. 41. (4495)
- Kumberg, Arthur Heinrichi p., v. a. Rapla vallaval. 20.4.20 a. nr. 2172. (4581)
- Sprenger, Eduard Jakobi p., v. a. Saterinna vallaval. 24.11.24 a. nr. 313/129157. (928)
- Väikene, Vassili Ivani p., v. a. Järvesuu vallaval. 25.6.23 a. nr. 247. (941)
- Kiivik, Aleksandra Ivani t., v. a. Slobodka vallaval. 29.1.20 a. nr. 433. (940)
- Silm, Julius Reinholdi p., v. a. 3. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 18.8.26 a. nr. 1220. (7691)
- Peterson, Gustav Johannese p., v. a. 1. jsk. politseikomissarilt Tartus 15. 1. 27 a. nr. 1693. (7692)
- Jürjenson, Johannes, v. a. Piirsalu vallaval. 13.1.20 a. nr. 21. (7693)
- Lopmann, Karl Jüri p., v. a. Lähtru vallaval. 28.3.24 a. nr. 54. (7695)
- Brandt, Hermann Johannese p., v. a. Sutlepa vallaval. 27.1.21 a. nr. 405. (7696)
- Brandt, Johannes Andrese p., v. a. Sutlepa vallaval. 27.1.21 a. nr. 403. (7697)
- Kliss, Anna Joosepi t., v. a. Passlepa vallaval. 8.2.22 a. nr. 737. (7698)
- Nõel, Aleksander, v. a. Kärkla alevival. 19.8.20 a. nr. 340. (352)
- Elmi, Priidu, v. a. Keina vallaval. 15. 4. 22 a. nr. 64. (353)
- Johanson, Eduard, v. a. Kärkla alevival. 30.9.26 a. nr. 73. (354)
- Liik, Albert, v. a. Pärnu linna pol. jsk. ülemalt 25.10.23 a. nr. 1964/75494. (363)
- Palu, Olga, v. a. Pärnu linna pol. jsk. ülemalt 5.8.25 a. nr. 927/49519. (356)
- Aamann, Heinrich, v. a. Suuremõisa vallaval. 30.12.19 a. nr. 1159. (357)
- Prahla, Elfriede, v. a. Emmaste vallaval. 21.1.25 a. nr. 11/153963. (359)
- Toosens, Adele, v. a. Kloostri vallaval. 17.4.22 a. nr. 1165. (360)
- Viitamus (Viitamees), Mihkel, v. a. Keina vallaval. 6.5.22 a. nr. 90. (361)
- Lige, Peeter, v. a. Emmaste vallaval. 10.1.20 a. nr. 588. (362)
- Aunapuu, Richard, v. a. Emmaste vallaval. 26.4.27 a. nr. 106/540477. (364)
- Onno, Leena, v. a. Emmaste vallaval. nr. 915. (365)
- Laid, Vassili, v. a. Kõrgesaare vallaval. 5.9.22 a. nr. 245. (366)
- Hammelman, Karl, v. a. Kärkla alevival. 19.10.20 a. nr. 469. (367)
- Undo, Johannes, v. a. Suuremõisa vallaval. 18.11.24 a. nr. 93. (368)
- Tukel, Miina, v. a. Keina vallaval. 31. 3. 20 a. nr. 422. (369)
- Kurist, Tiina, v. a. 10.1.20 a. nr. 427. (370)
- Tammeveski, Villem, v. a. Keina vallaval. 10.3.20 a. nr. 214. (371)
- Lelumees, Andrus, v. a. Keina vallaval. 16.3.20 a. nr. 282. (373)
- Ala, Karl, v. a. Suuremõisa vallaval. 22.8. 20 a. nr. 1515. (374)
- Traugott, Martha Jüri t., v. a. Kirna vallaval. 1919. a. nr. 255.
- Ivanov, Theodor Pauliine p., v. a. Koiigi vallaval. 25.6.21 a. nr. 128. (3545)
- Paija, Feliks Jüri p., v. a. Paide linna pol. ülemalt 1919. a. nr. 725. (3558)
- Simson, Jaan Mihkli p., v. a. Kirna vallaval. 11.7.23 a. nr. 34/13258.
- Tedresaar, Oskar Jaani p., v. a. Võhmuta vallaval. 9.12.24 a. nr. 155. (3692)
- Preimann, Jaan Jüri p., v. a. Sipa vallaval. 10.3.20 a. nr. 215.
- Pärtlas, Marie Mihkli t., v. a. Sipa vallaval. 16.1.20 a. nr. 163.
- Peks, Johan Hansu p., v. a. Vana-Vändra vallaval. 13.12.19 a. nr. 10.
- Puss, August Johani p., 4. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 27.1.27 a. nr. 2966.
- Mägi, Johannes Liisa p., Tall. linna pol. ülemalt 12.2.20 a. nr. 5962.
- Tõns, Karin Johannese t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 7.2.24 a. nr. 269.
- Toming, Amalie Miku t., v. a. 3. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 8.4.26 a. nr. 494.

- Hani, Julius Jaani p., v. a. Karula vallaval. 13.10.23 a. nr. 134.
- Jaanus, Jenny Johannese t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 15.1.20 a. nr. 7342.
- Prink, August Jaani p., v. a. Nõmme jsk. pol. ülemalt 1923. a.
- Jürmann, Endel Johannese p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 31.10.23 a. nr. 1801.
- Roden, Tiina Hansu t., v. a. 4. jsk. politseikomissariit Tallinnas 19.10.26 a. nr. 1622.
- Kukk, Alviine Hendriku t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 6.12.19 a. nr. 3572.
- Kobisky, Auguste Tõnise t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 3.12.19 a. nr. 1086.
- Otsmann, Betty Mihkli t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 10.1.25 a. nr. 53.
- Nurm, Alma Johani t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 11.12.19 a. nr. 3220.
- Alango, Mihkel Andrese p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 18.3.25 a. nr. 2013.
- Kunnus, Loviise Hendriku t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 22.1.20 a. nr. 7236.
- Tammere, Eduard Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 10.4.20 a. nr. 8615.
- Kaps, Alfred Tooma p., v. a. Harku vallaval. 27.2.20 a. nr. 878.
- Krõloff, Dmitri Vassili p., v. a. 4. jsk. politseikomissariit Tallinnas 15.1.26 a. nr. 69.
- Liik, Ernst Johani p., v. a. Emmaste vallaval. nr. 812.
- Velsberg, Villibald Klaus p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 20.3.20 a.
- Auster, Leena Tõnise t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 11.12.19 a. nr. 3086.
- Kuhlmann, Linda Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 28.2.24 a. nr. 384.
- Pau, Julie Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 9.1.22 a. nr. 15356.
- Saarmann, Marie Juhani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 9.1.20 a. nr. 5898.
- Poska, Sergei, Nikolai p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 1923. a. nr. 1111.
- Seller, Elmar Jaani p., v. a. Erra vallaval. 27.10.25 a. nr. 98.
- Sternvell, Anton Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 17.3.20 a. nr. 11441.
- Siska, Voldemar Juhani p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 18.1.24 a. nr. 2242.
- Tiesenhansen, Vera Nikolai t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 1920. a. nr. 6850.
- Aug, Arved Jüri p., v. a. Aaspere vallaval. 22.11.21 a. nr. 1966.
- Korjus (sünd. Leemet), Marie Mihkli t., v. a. Kabala vallav. 11.7.22 a. nr. 82.
- Kärp, August Juhani p., v. a. Kõo vallav. 29.12.21 a. nr. 1673.
- Kesküla, Julie Mihaili t., v. a. Muhu-Suure vallav. 18.8.20 a. nr. 747. (41881)
- Saar, Erich Aleksandri p., v. a. Rakvere linna pol. ülemalt 18.12.19 a. nr. 3284.
- Schmidt, Mart Jaani p., v. a. Rutikvere vallaval. 11.5.25 a. nr. 66. (41892)
- Petrovits, Heinrich Gustavi p., v. a. Kohtla vallaval. 1.6.20 a. nr. 776.
- Mägi, Emma-Karoliine Jaagu t., v. a. Imavere vallav. 22.4.20 a. nr. 235.
- Moosel, Eduard Johani p., v. a. Järve vallav. 9.6.23 a. nr. 95.
- Ento, Alma Juhani t., v. a. Jõhvi vallav. 1920. a. nr. 821.
- Karuks, Elviine Karli t., v. a. Vao vallaval. 1920. a. nr. 1558.
- Leppik, Leo Karli p., v. a. Rutikvere vallaval. 16.12.19 a. nr. 73. (41893)
- Sipria, Joosep Johani p., v. a. Kunda-Malla vallaval. 5.3.20 a. nr. 978.
- Miilender, Johannes Mihkli p., v. a. Pati vallaval. 5.10.22 a. nr. 992.
- Remmek, Elviine Juhani t., v. a. Sõmeru vallaval. 11.12.19 a. nr. 727.
- Kolk, Hans Mihkli p., v. a. Imavere vallaval. 10.2.21 a. nr. 28.
- Kriisa, Alma Jaani t., v. a. Viru-Maidla vallaval. 1921. a.
- Pärna, Hans Jaagu p., v. a. Penuja vallaval. 26.12.19 a. nr. 130.
- Kreitsberg, Jaan Andrese p., v. a. Häädemeeste vallaval. 14.2.22 a. nr. 634.
- Trei (Kollama), Olga Karli t., v. a. Laiksaare vallaval. 20.12.19 a. nr. 771.
- Joorits, Marta Joosepi t., v. a. Saksi vallaval. 8.9.21 a. nr. 71. (42914)
- Teki, Pauliine Hansu t., v. a. Saksi vallaval. 2.2.27 a. nr. 300. (42914)
- Koppas, Jaan Jakobi p., v. a. Saksi vallaval. 4.3.19 a. nr. 524. (42914)
- Straus, Johanns Jaani p., v. a. Saksi vallaval. 9.2.25 a. nr. 44. (42914)

- Laasimer, Karl-Eduard Johannese p., v. a. Saksi vallaval. 3.11.21 a. nr. 756. (42914)
- Kõllo, Adolf Madi p., v. a. Rägavere vallaval. 8.6.20 a. nr. 786.
- Karp, Erna Nikolai t., v. a. Iisaku vallav. 14.9.25 a. nr. 618.
- Välja, Anna Johani t., v. a. Rakvere linna pol. jsk. ülemalt 12.5.25 a. nr. 1607.
- Martinson, Aleksei Johani p., v. a. Suigu vallaval. 16.5.22 a. nr. 127.
- Madisson, Mihkel Mihkli p., v. a. Are vallaval. 8.7.27 a. nr. 254.
- Mällits (Möllits), Arnold Gustavi p., v. a. Kalvi vallaval.
- Sutt, Marie Jaani t., v. a. Pajusi vallav. 11.3.20 a. nr. 692.
- Linna, Hans, v. a. Polli vallaval. 19. 8. 22 a. nr. 933.
- Rull, Johan, v. a. Polli vallaval. 13.9.23 a. nr. 117.
- Mäe, Villem Antoni p., v. a. Kunda-Malla vallaval. 19.12.19 a. nr. 530.
- Tabur, Juhan Kärdu p., v. a. Ahja vallaval. 1.12.19 a. nr. 357.
- Laurson, Karl Kristiine p., v. a. Talli vallaval. 28.11.19 a. nr. 247.
- Vallaots, Juhan Hansu p., v. a. Jäärja vallaval. 11.12.19 a. nr. 100.
- Pahek, Eduard Mardi p., v. a. Talli vallav. 29.11.19 a. nr. 224.
- Ruul, Karl Jaani p., v. a. Talli vallaval. 29.11.19 a. nr. 287.
- Oskar, Jaan Juhani p., v. a. Vohnja vallaval. 10.3.25 a. nr. 194.
- Gutmann, Tõnu Villemi p., v. a. Vohnja vallaval. 9.5.22 a. nr. 905.
- Kuusmik, Juhan Jakobi p., v. a. Viru-Maidla vallaval. 1921. a.
- Lass, August Taaveti p., v. a. Torma vallaval. 7.4.22 a. nr. 1614.
- Schults, Liisa Peetri t., v. a. Jäärja vallaval. 1920. a.
- Raja, Mihkel Karli p., v. a. Jõhvi vallaval. 1919. a.
- Kaldaalune, Rudolf Gustavi p., v. a. Kunda-Malla vallaval. 27.4.20 a. nr. 1213.
- Klaar, Lilly Aleksandri t., v. a. Iisaku vallaval. 22.7.21 a. nr. 1589. (41888).
- Eimann, Johannes Mardi p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt. (41899)
- Päits, Gerhard Johannese p., v. a. Illuka vallaval. 18.3.27 a. nr. 660. (42918)
- Baltiskaja, Iga Aleksei t., v. a. Baltiski linna pol. ülemalt 24.11.19 a. nr. 117. (8323)
- Kuningas, Ella Jaani t., v. a. Illuka vallaval. 8.12.19 a. nr. 317. (42919)
- Adamka, Hans Juhani p., v. a. Illuka vallaval. 7.4.25 a. nr. 440. (42920)
- Nõu, Julius Ferdinandi p., v. a. 3. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 1.2.27 a. nr. 3520. (8325)
- Sjölund, Rudolf Johannese p., Harju maak. pol. Balti abijsk. ülemalt 24.4.25 a. nr. 381. (8326)
- Klein, Karl Karli p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 28.6.24 a. nr. 971. (8327)
- Kopfeldt, Johannes Matsu p., v. a. Baltiski linna pol. ülemalt 5.12.19 a. nr. 909. (8329)
- Trikk, Johannes Samueli p., v. a. Baltiski linna pol. ülemalt 7.10.20 a. nr. 1230. (8330)
- Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:**
- Peterson, Gustav Johannese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. suurtükiväe grupi ülemalt 24. 3. 27 a. nr. 21. (7692)
- Matsik, Jaan Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Läänemaak. rahvav. ülemalt 6. 5. 20 a. nr. 8081. (7694)
- Kerm, Hermann, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. ravav. ülemalt 30. 4. 21 a. nr. 8697. (352)
- Elmi, Priidu, sõjav. vab. tunnistus. (353)
- Johanson, Eduard, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna tagavara pataljoni ülemalt 14.4.20 a. (355)
- Härma, Priidu, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Lääne maak. rahvav. ülemalt 4.11. 20 a. nr. 9614. (372)
- Tõnisson, Aleksander, kaks hobusepassi, v. a. Seliste vallaval. 18. 1. 21 a. nr. 329 ja 331 — Jaan Tõnissoni nimele. (7534)
- Kirkmann, Paul, sõjav. vab. tunnistus, v. a. väljapatari nr. 2 ülemalt 15.11.20 a. nr. 3414. (7539)
- Bergmann, Mart Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 7.1.21 a. nr. 901. (7535)
- Tang, Ivan, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalav. rügemendi ülemalt 30.9.23 a. nr. 6744. (8697)
- Polding, Mihkel, sõjav. vab. tunnistus, v. a. pioneer-pataljonist 3.10.25 a. nr. 4670. (8698)
- Jõgi, Eduard, sõjav. vab. tunnistus, v. a. soomusrongide brigaadi ülemalt 20.8.21 a. nr. 516. (8699)

- Prüss, Toomas, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Saaremaa rahvaväe ülemalt 4.8.23 a. nr. 35. (8700)
- Kommel, Mihkel, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Saaremaa rahvav. ülemalt 1.10.20 a. nr. 181. (11402)
- Shidlovski, Nikolai, sõjav. vab. tunnistus, v. a. korraldusvalitsuselt nr.3339. (11406)
- Niilo, Viktor Jüri p., välispass, v. a. politsei peaval. 27.4.25 a. nr. 1599. (9959)
- Veisserik, Army, E. V. välispass, v. a. 7.11.25 a. nr. 6223. (10316)
- Kirsch, Karl, E. V. välispass, v. a. sise-ministeeriumi pol. osakonnast 13.5.27 a. nr. 809. (10330)
- Sombri, Jakob, maksuta arstiabi saamise raamat, v. a. 5. jsk. politseikomissarisilt Tallinnas 1926. a. (10334)
- Kaljo, Hans, välispass, v. a. politsei peavalitsuselt 3.9.26 a. nr.3582. (10438)
- Schulkeper, Debora, E. V. välispass, v. a. 2.6.26 a. (10417)
- Reismann, Rüdolf Reinu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvav. ülemalt 13.10.24 a. nr. 6834. (11506)
- Brzezinski, Alfons Konstantini p., välispass, v. a. politsei peavalits. 25.3.22 a. nr. 793. (11507)
- Rosenberg, Alfred Villemi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Lääne maak. rahvaväe ülemalt nr. 1289. (11510)
- Linn, Aleksander Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvav. ülemalt 15.1.21 a. nr. 3245. (11512)
- Piip, Johan Jaagu p., E. V. välispass, v. a. E. V. saatkonna poolt Riias 1924. a. (11514)
- Kreutzberg, August Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju kaitseväge ringkonna ülemalt 11.9.26 a. nr. 4959. (11515)
- Selli, Richard Johannese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rügemendi ülemalt 1925.a. nr. 4552. (11516)
- Mitrovsky, August, Nanseni pass, v. a. politsei peavalits. nr. 16117/2896. (39040)
- Peedo, Johannes, hobusepass, v. a. Salla vallaval. 1921. a. nr. 57. (39046)
- Sams, Johannes Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna linna pol. 5.jsk. ülemalt 1923. a. (39048)
- Tergem, Mihkel Peetri p., hobusepass, v. a. Kuremaa vallaval. 4.1.21 a. nr. 460 — Burchard Kristjani p. Goldbergi nimele.
- Kalmus, Tõnis Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. inseneri pataljoni ülemalt 22.12.23 a. nr. 11781.
- Puilen, Hindrek, hobusepass, v. a. Avanduse vallaval. 9.1.21 a. nr. 453.
- Välja, Minna Peetri t., hobusepass, v. a. Suuremõisa vallaval. 26.9.22 a. nr. 123. (39044)
- Moora, Ferdinand Joosepi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalav. rügemendi ülemalt 30.4.23 a. nr. 3661.
- Kahar, Johannes Marie p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 30.4.23 a. nr. 3632.
- Kala, August Jüri p., sõjaväeteenistusse kõlbmatuse tunnistus, v. a. Viru kaitseväge ringkonna ülemalt 7.2.23 a. nr. 31.
- Innus, Hermann, abieluregistreerimise tunnistus, v. a. Mäetaguse perekonnaseisu ametniku poolt.
- Rätsep, Jaan Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. inseneri pataljoni ülemalt 28.12.20 a. nr. 10084.
- Grents, Adalbert Villemi p., sõjav. vab. t., v. a. allohvitseride koolist 19.5.21 a. nr. 2559.
- Kolk, Hans Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. tankide roodu ülemalt 10.8.20 a. nr. 86/335.
- Eero, Johannes Madise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Kalevlaste maleva poolt 27.4.20 a. nr. 4508.

Siseministeerium annab **avalikul enam-pakkumisel alaisele**

kruntrendile

(obrokile) Tallinnas, Mäekalda tänaval nr. 3 ja 5 vahel asuva riigi maatüki, kinnistu nr. 3481, mille suurus on 370,66 ruutsülda.

Pakkumist toimetatakse 20. jaanuaril s. a. kell 10 homm. maatüki asukohas. Lähemaid teateid saab siseministeeriumist igal äripäeval kella 10—13-ni.

Teadaanne.

Paide jaoskonna politseikomissar annab teada, et 14. jaan. 1928 a. kell 10 hommik. müüdakse Anna vallas, Pikaküla asunduses **enampakkumisel** Oskar Reinmani päralt olev varandus, mis koosneb mitmesugusest inventarist ja koduloomadest, hinnatud 30.500 marga peale, kohtumaksu sissenõudmiseks. Müüdavaid asju ja loomi võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab pakutavast summast.

Nr. 3525, 778.

Politseikomissar.